

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, ...

ONTWERPVERORDENING NR. .../... (EG) VAN DE COMMISSIE

van [...]

betreffende de vergunning en medische certificering van luchtverkeersleiders

(voor de EER relevante tekst)

ONTWERPVERORDENING NR. .../... (EG) VAN DE COMMISSIE

van [...]

betreffende de vergunning en medische certificering van luchtverkeersleiders

(voor de EER relevante tekst)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en in het bijzonder artikel 100, lid 2 daarvan,

Gelet op Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 20 februari 2008 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels op het gebied van burgerluchtvaart en tot oprichting van een Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart, houdende intrekking van Richtlijn 91/670/EEG, Verordening (EG) nr. 1592/2002 en Richtlijn 2004/36/EG¹, als gewijzigd door Verordening (EG) nr. 1108/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 216/2008 op het gebied van luchtvaartterreinen, luchtverkeersbeheer en luchtvaartnavigatiediensten en tot intrekking van Richtlijn 2006/23/EG², en in het bijzonder artikel 8 ter, lid 10 daarvan,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 216/2008, als gewijzigd door Verordening (EG) nr. 1108/2009 op het gebied van luchtvaartterreinen, luchtverkeersbeheer en luchtvaartnavigatiediensten en tot intrekking van Richtlijn 2006/23/EG (hierna te noemen de 'basisverordening') alsmede van de nieuwe wetgeving inzake het gemeenschappelijk Europees luchtruim II³ vereist de invoering van gedetailleerdere uitvoeringsbepalingen, in het bijzonder als het gaat om de vergunning van luchtverkeersleiders, om een hoog uniform niveau van veiligheid te behouden in de burgerluchtvaart in Europa, om de hoogste normen van verantwoordelijkheid en bekwaamheid te bereiken, om de beschikbaarheid van luchtverkeersleiders te verbeteren en om de wederzijdse erkenning van vergunningen te stimuleren terwijl tegelijkertijd wordt gestreefd naar algehele verbetering van de veiligheid van het luchtverkeer en de bekwaamheid van het personeel.
- (2) De basisverordening stelt gemeenschappelijke essentiële vereisten in om te zorgen voor een hoog uniform niveau van veiligheid in de burgerluchtvaart en van milieubescherming; zij vereist dat de Commissie de noodzakelijke uitvoeringsbepalingen aanneemt om de uniforme toepassing ervan te garanderen; zij stelt het 'Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart' (hierna te

---

¹ PB L 79 van 19.3.2008, blz. 1.

² PB L 309 van 24.11.2009, blz. 51.

³ Verordening (EG) nr. 1070/2009 van het Europees Parlement en van de Raad van 21 oktober 2009 tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 549/2004, (EG) nr. 550/2004, (EG) nr. 551/2004 en (EG) nr. 552/2004 teneinde de prestaties en de duurzaamheid van het Europese luchtvaartstelsel te verbeteren (PB L 300 van 14.11.2009, blz. 34).

noemen ‘het Agentschap’) in om de Commissie bij te staan bij de ontwikkeling van dergelijke uitvoeringsbepalingen.

- (3) Het is noodzakelijk om gemeenschappelijke technische eisen en administratieve procedures aan te nemen voor de vergunning en medische certificering van luchtverkeersleiders, in overeenstemming met de basisverordening; dergelijke eisen en procedures moeten de voorwaarden voor het afgeven, onderhouden, wijzigen, schorsen of intrekken van de passende vergunningen en certificaten specificeren.
- (4) De introductie van een communautaire vergunning door middel van een richtlijn is een succesvol hulpmiddel gebleken voor het erkennen van de specifieke rol die luchtverkeersleiders spelen bij een veilige luchtverkeersleiding. De instelling van communautaire bekwaamheidsnormen heeft de fragmentatie op dit gebied verminderd, wat heeft geleid tot efficiëntere organisatie van het werk in het kader van de toenemende regionale samenwerking tussen verleners van luchtvaartnavigatiediensten. Het onderhouden en verbeteren van de gemeenschappelijke vergunningsregeling voor luchtverkeersleiders in de Europese Unie is dan ook een essentieel element van het Europese luchtverkeersleidingsstelsel.
- (5) Richtlijn 2006/23/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2006 inzake een communautaire vergunning van luchtverkeersleiders⁴ is ingetrokken, onverminderd de certificering en vergunning van personen en organisaties die al had plaatsgevonden in overeenstemming met die richtlijn.
- (6) Uit het oogpunt van consistentie met het Europees stelsel voor veiligheidsregulering moeten de bepalingen van de richtlijn worden omgezet naar een verordening van de Commissie, om een gemeenschappelijk uniform veiligheidsniveau te bewerkstelligen. Dit zal ook een bijdrage aan en een versterking van de wederzijdse erkenning van de vergunningen opleveren.
- (7) De vereisten van deze verordening moeten de actuele stand van zaken op het gebied van de opleiding tot luchtverkeersleider weerspiegelen, met de beste werkwijzen en wetenschappelijke en technische vooruitgang. Ze moeten in eerste instantie worden ontwikkeld op basis van de bepalingen in de genoemde richtlijn en moeten zorgen voor een gemeenschappelijke omzetting door de lidstaten van de normen en aanbevolen werkwijzen die zijn vastgelegd in het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart, dat op 7 december 1944 is ondertekend in Chicago, en de veiligheidsvoorschriften die zijn aangenomen door de Europese Organisatie voor de Veiligheid van de Luchtvaart (Eurocontrol), die is opgericht door middel van het Internationaal Verdrag van 13 december 1960.
- (8) De noodzaak van uniformiteit in de toepassing van gemeenschappelijke vereisten voor vergunning en medische certificering van luchtverkeersleiders vereist dat er gemeenschappelijke procedures worden gevolgd door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten, en indien van toepassing het Agentschap, voor het beoordelen van de naleving van deze vereisten; het Agentschap moet certificeringsspecificaties, aanvaardbare nalevingswijzen en begeleidingsmaterialen ontwikkelen om de noodzakelijke uniformiteit van de regelgeving te vergemakkelijken.
- (9) De specifieke kenmerken van het luchtverkeer in de Europese Unie vragen om de invoering en effectieve toepassing van gemeenschappelijke bekwaamheidsnormen voor luchtverkeersleiders die in dienst zijn van verleners van

---

⁴ PB L 114 van 27.4.2006, blz. 22.

luchtvaartnavigatiediensten die zorgen voor het luchtvaartbeheer en de luchtvaartveiligheid.

- (10) De lidstaten moeten er echter, voor zover dat uitvoerbaar is, voor zorgen dat de diensten die door militair personeel worden geleverd of aangeboden aan het publiek een mate van veiligheid bieden die ten minste gelijkwaardig is aan het niveau dat wordt vereist door de essentiële vereisten die zijn beschreven in bijlage Vb van Verordening (EG) nr. 216/2008. De lidstaten kunnen er daarom ook voor kiezen de beginselen van deze verordening toe te passen op hun militaire personeel dat de diensten die zijn beschreven in artikel 1, lid 2, onder c), van die verordening verleent aan het publiek.
- (11) De autoriteiten die toezicht houden en de naleving controleren, moeten voldoende onafhankelijk zijn van de verleners van luchtvaartnavigatiediensten en aanbieders van opleidingen. De autoriteiten moeten ook in staat blijven hun taken efficiënt uit te voeren. De bevoegde autoriteit die is aangewezen voor de uitvoering van deze verordening kan dezelfde instantie(s) zijn die is/zijn aangewezen of opgericht in overeenstemming met artikel 4 van Verordening (EG) nr. 549/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 tot vaststelling van het kader voor de totstandbrenging van het gemeenschappelijke Europese luchtruim⁵, als gewijzigd door Verordening (EG) nr. 1070/2009. Het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart moet optreden als de bevoegde autoriteit in het kader van deze verordening voor het afgeven en vernieuwen van de certificaten van opleidingsorganisaties voor luchtverkeersleiding die buiten het grondgebied van de lidstaten zijn gevestigd en, indien relevant, hun personeel.
- (12) Het verlenen van luchtvaartnavigatiediensten vereist hoog opgeleide medewerkers wier bekwaamheid op verschillende manieren kan worden aangetoond. Voor luchtverkeersleiding is de passende wijze het onderhouden van een gemeenschappelijke vergunningsregeling voor luchtverkeersleiders in de Europese Unie, die moet worden gezien als een soort diploma, voor elke individuele luchtverkeersleider. De bevoegdverklaring op een vergunning geeft het type luchtverkeersdienst aan waarvoor een luchtverkeersleider bevoegd is. Tegelijkertijd weerspiegelen de aantekeningen op de vergunning zowel de specifieke vaardigheden van de luchtverkeersleider als de autorisatie van de toezichthoudende autoriteiten voor het verlenen van diensten in een bepaalde sector of groep sectoren. Daarom moeten de autoriteiten in staat zijn de bekwaamheid van luchtverkeersleiders te evalueren bij het afgeven van vergunningen of het verlengen van de geldigheid van de aantekeningen. De bevoegde autoriteiten moeten ook in de positie zijn om vergunningen, bevoegdverklaringen en aantekeningen te schorsen als er aan de bekwaamheid wordt getwijfeld.
- (13) De noodzaak om de veiligheidscultuur verder te versterken, in het bijzonder door het integreren van betrouwbare ongevalenrapportage en 'just culture' om te leren van ongevalen, moet worden erkend en daarom mag deze verordening niet automatisch een verband leggen tussen een ongeval en schorsing van een vergunning, bevoegdverklaring of aantekening. Intrekking van een vergunning moet worden gezien als een laatste mogelijkheid in extreme gevallen.
- (14) Om het vertrouwen van de lidstaten in elkaars vergunningenstelsels te vergroten, zijn gemeenschappelijke regels voor het verkrijgen en behouden van vergunningen

---

⁵ PB L 96 van 31.3.2004, blz. 10.

onmisbaar. Het is daarom, om het hoogste veiligheidsniveau te garanderen, belangrijk om uniforme vereisten te introduceren als het gaat om opleiding, kwalificaties, bekwaamheid en toegang tot het beroep van luchtverkeersleider. Dit moet leiden tot de verlening van veilige, hoogwaardige luchtverkeersdiensten en bijdragen tot de erkenning van vergunningen in de hele Europese Unie, waardoor de vrijheid van verkeer van luchtverkeersleiders toeneemt en de beschikbaarheid van luchtverkeersleiders wordt verbeterd.

- (15) Deze verordening mag niet leiden tot het omzeilen van bestaande nationale bepalingen met betrekking tot de rechten en plichten die gelden voor de arbeidsrelatie tussen een werkgever en aanvragende luchtverkeersleiders.
- (16) Om bekwaamheden in de hele Europese Unie vergelijkbaar te maken, moeten ze op een duidelijke en algemeen geaccepteerde manier worden gestructureerd. Dit helpt de veiligheid te garanderen, niet alleen in het deel van het luchtruim dat wordt beheerd door een bepaalde verlener van luchtvaartnavigatiediensten, maar in het bijzonder in het raakvlak tussen verschillende dienstverleners.
- (17) Bij veel incidenten en ongevallen speelt communicatie een belangrijke rol. Deze verordening bouwt daarom voort op de taalvaardigheidseisen die zijn aangenomen door de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO) en levert een middel om deze internationaal aanvaarde normen te handhaven. Het is nodig de beginselen van niet-discriminatie, transparantie en evenredigheid te respecteren als het gaat om taalvaardigheidseisen, om vrij verkeer te stimuleren en tegelijkertijd de veiligheid te waarborgen.
- (18) De doelstellingen van de initiële opleiding zijn beschreven in de specificaties voor gemeenschappelijke kerninhoud voor de initiële opleiding van luchtverkeersleiders ('Specification for the ATCO Common Core Content Initial Training') van Eurocontrol die zijn ontwikkeld op verzoek van de leden van Eurocontrol en worden gezien als passende normen. Voor opleidingen voor luchtverkeersleidingdiensten moet het gebrek aan algemeen aanvaarde normen worden gecompenseerd door een reeks maatregelen, waaronder de goedkeuring van examinatoren en bekwaamheidsbeoordelaars, die hoge bekwaamheidsnormen moeten garanderen. Dit is des te belangrijker omdat opleidingen voor luchtverkeersleidingseenheden zeer kostbaar en veiligheidskritisch zijn. De ICAO heeft ook normen ontwikkeld voor gebieden waarvoor geen gemeenschappelijke Europese opleidingsvereisten zijn. Bij gebrek aan zulke Europese opleidingsvereisten kunnen de lidstaten uitgaan van deze ICAO-normen.
- (19) Op verzoek van lidstaten van Eurocontrol zijn medische eisen ontwikkeld, die als een aanvaardbaar handhavingsmiddel worden beschouwd.
- (20) De afgifte van medische certificaten moet in overeenstemming zijn met de door Eurocontrol vastgestelde *Requirements for European Class 3 Medical Certification of Air Traffic Controllers* (eisen voor Europese klasse 3 medische certificering van luchtverkeersleiders).
- (21) De certificering van opleidingsorganisaties dient te worden beschouwd als een van de veiligheidskritische pijlers onder de kwaliteit van opleidingen. Opleiding dient als een vergelijkbare dienst te worden beschouwd als luchtvaartnavigatiediensten, die eveneens aan een certificeringsproces worden onderworpen. Deze verordening moet het mogelijk maken opleidingen te erkennen per type, per pakket opleidingsdiensten of

per pakket opleidings- en luchtvaartnavigatiediensten, zonder de specifieke kenmerken van de opleiding uit het oog te verliezen.

- (22) Deze verordening bevestigt de constante jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie op het gebied van de wederzijdse erkenning van diploma's en het vrije verkeer van werknemers. Het evenredigheidsbeginsel, de gegrondheid van het opleggen van compenserende maatregelen en de instelling van passende beroepsprocedures zijn basisprincipes waarvan de toepassing op de sector luchtverkeersbeheer sterker moet worden geprofileerd. De lidstaten moeten het recht hebben om te weigeren vergunningen te erkennen die niet in overeenstemming met deze verordening zijn afgegeven. Aangezien deze verordening ten doel heeft de wederzijdse erkenning van vergunningen te vergemakkelijken, voorziet zij niet in de regulering van de voorwaarden voor toegang tot de arbeidsmarkt.
- (23) Luchtverkeersleiders krijgen in hun beroep te maken met technische innovaties die vereisen dat de werkzaamheden van de betrokkenen regelmatig op peil worden gehouden. De noodzakelijke aanpassingen van deze verordening aan de technische ontwikkelingen en wetenschappelijke vooruitgang moeten plaatsvinden volgens de gepaste procedure voor gedelegeerde handelingen.
- (24) Deze verordening kan van invloed zijn op de dagelijkse werkpraktijk van de luchtverkeersleiders. De sociale partners moeten op passende wijze worden geïnformeerd en geraadpleegd over alle maatregelen met grote maatschappelijke gevolgen.

Daarom is overleg gepleegd met het Comité voor de sectoriële dialoog dat is ingesteld bij Besluit 98/500/EG van de Commissie van 20 mei 1998 betreffende de oprichting van Comités voor de sectoriële dialoog tussen de sociale partners op Europees niveau⁶ terwijl dit Comité ook dient te worden geraadpleegd over verdere uitvoeringsmaatregelen van de Commissie.

- (25) De algemene voorwaarden voor het verkrijgen van een vergunning met betrekking tot leeftijd en opleidingsvereisten en initiële opleiding dienen niet te gelden voor de houders van bestaande vergunningen. Vergunningen en medische certificaten die zijn afgegeven door de lidstaten in overeenstemming met Richtlijn 2006/23/EG moeten worden geacht te zijn afgegeven in overeenstemming met deze verordening om een soepele overgang te garanderen voor alle vergunninghouders en voor de bevoegde autoriteiten.
- (26) Er moeten overgangsperioden worden ingesteld om het mogelijk te maken de verschillende nationale werkwijzen te blijven toepassen bij wijze van overgangsregeling als het gaat om zaken waarvoor nog geen gemeenschappelijke regels zijn ingesteld tijdens de versnelde procedure die is toegepast voor de uitvoeringsmaatregelen van de eerste fase.
- (27) Het Agentschap moet een evaluatie maken van het Europese vergunningenstelsel voor luchtverkeersleiders en van verdere verbeteringen die nodig zijn om een 'totaalaanpak van het luchtvaartstelsel' tot stand te brengen en te zorgen voor volledige naleving van de essentiële vereisten zoals die zijn beschreven in bijlage Vb van Verordening (EG) nr. 216/2008, met het oog op de indiening van een advies aan de Commissie, met daarin mogelijke wijzigingen van deze verordening.

---

⁶ PB L 225 van 12.8.1998, blz. 27. Besluit als gewijzigd door de Toetredingsakte van 2003.

- (28) Dit advies zou ook die kwesties moeten behandelen, waarvoor het in de eerste fase, binnen de versnelde procedure, niet mogelijk was gemeenschappelijke regels in te stellen in plaats van de uiteenlopende nationale bepalingen. Daarom wordt voorgesteld de toepasselijkheid van de nationale wetgeving van de lidstaten, voor zover van toepassing, gedurende een overgangperiode te handhaven.
- (29) De maatregelen voor deze verordening zijn gebaseerd op het advies⁷ dat het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart heeft opgesteld in overeenstemming met artikel 17, lid 2, onder b) en artikel 19, lid 1, van Verordening (EG) nr. 216/2008.
- (30) De in deze verordening vastgelegde maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het comité dat is ingesteld door artikel 65 van Verordening (EG) nr. 216/2008,

HEEFT DEZE VERORDENING AANGENOMEN:

HOOFDSTUK I

BASISBEGINSELEN

Artikel 1

Doelstelling

Deze verordening heeft tot doel de veiligheidsnormen te verhogen en het functioneren van het stelsel van luchtverkeersleiding in de Europese Unie te verbeteren door de afgifte van een vergunning voor luchtverkeersleiders die is gebaseerd op gemeenschappelijke vergunningseisen.

Artikel 2

Materie en toepassingsgebied

1. Deze verordening stelt gemeenschappelijke eisen in voor de afgifte, schorsing en intrekking van vergunningen van luchtverkeersleiders en leerling-luchtverkeersleiders, van daaraan gekoppelde bevoegdverklaringen, aantekeningen en medische certificaten en van certificaten van opleidingsorganisaties en de voorwaarden voor de geldigheid, de vernieuwing, de hernieuwde validering en het gebruik daarvan.
2. Deze verordening is van toepassing op:
  - leerling-luchtverkeersleiders en
  - luchtverkeersleiders die hun taken uitoefenen binnen het werkingsgebied van de basisverordening en op personen en organisaties die betrokken zijn bij het verlenen van vergunningen aan of het opleiden, toetsen, controleren of medisch keuren van aanvragers in overeenstemming met deze verordening.
3. Krachtens artikel 1, lid 3, van Verordening (EG) nr. 216/2008 moeten de lidstaten, voor zover dat mogelijk is, ervoor zorgen dat diensten die door militair personeel worden verleend of aangeboden aan het publiek zoals beschreven in artikel 1, lid 2, onder c), van die verordening een veiligheidsniveau bieden dat ten minste gelijkwaardig is aan het niveau dat wordt vereist door de essentiële vereisten zoals die zijn gedefinieerd in bijlage Vb van de betreffende verordening.

---

⁷ Advies 03/2010.

4. Met het oog op het bereiken van een geharmoniseerd veiligheidsniveau binnen het Europese luchtruim, kunnen de lidstaten ervoor kiezen de beginselen van deze verordening van toepassing te verklaren op hun militaire personeel dat de in artikel 1, lid 2, onder c), van de betreffende verordening genoemde diensten verleent aan het publiek.
5. Luchtverkeersleidingsdiensten die binnen het toepassingsgebied van verordening (EG) nr. 216/2008 vallen, mogen uitsluitend worden verleend door luchtverkeersleiders met een vergunning in overeenstemming met deze verordening.

Artikel 3 **Definities**

Voor de toepassing van deze verordening gelden de volgende definities:

1. ‘luchtverkeersleidingsdienst’: een dienst die wordt verleend ter voorkoming van botsingen tussen vliegtuigen en op het landingsterrein tussen vliegtuigen en obstakels, alsook om de doorstroming van het luchtverkeer te versnellen en ordelijk te laten verlopen;
2. ‘verlener van luchtvaartnavigatiediensten’: iedere openbare of particuliere rechtspersoon die luchtvaartnavigatiediensten levert ten behoeve van het algemene luchtverkeer;
3. ‘algemeen luchtverkeer’: alle bewegingen van burgerluchtvaartuigen, evenals bewegingen van staatsluchtvaartuigen (militaire, douane- en politieluchtvaartuigen daaronder begrepen), wanneer die bewegingen worden uitgevoerd in overeenstemming met de ICAO-procedures;
4. ‘vergunning’: een certificaat, onder welke benaming dan ook, dat overeenkomstig deze verordening is afgegeven en de rechtmatige houder machtigt luchtverkeersleidingsdiensten te verlenen overeenkomstig de daarin vermelde bevoegdverklaringen en aantekeningen;
5. ‘bevoegdverklaring’: de op een vergunning aangebrachte of daarmee samenhangende en van de vergunning deel uitmakende machtiging waarin melding wordt gemaakt van specifieke aan de vergunning verbonden voorwaarden, rechten of beperkingen;
6. ‘aantekening bij de bevoegdverklaring’: de op een vergunning aangebrachte en van de vergunning deel uitmakende machtiging waarin de specifieke aan de bevoegdverklaring verbonden voorwaarden, rechten of beperkingen zijn aangegeven;
7. ‘aantekening betreffende de luchtverkeersleidingseenheid’: de op een vergunning aangebrachte en van de vergunning deel uitmakende machtiging waarin de ICAO-locatie-indicator wordt aangegeven alsook de sectoren en/of werkplekken waarvoor de houder van de vergunning bevoegd is;
8. ‘aantekening betreffende de taalvaardigheid’: de op een bevoegdverklaring aangebrachte en van de bevoegdverklaring deel uitmakende machtiging waarin de taalvaardigheid van de houder wordt aangegeven;
9. ‘aantekening betreffende de instructiebevoegdheid’: de op een vergunning aangebrachte en van de vergunning deel uitmakende machtiging waarin de bevoegdheid om op de werkplek opleidingen te geven wordt vermeld;

10. 'ICAO-locatie-indicator': de uit vier letters bestaande code die is samengesteld overeenkomstig de door de ICAO in haar handboek DOC 7910 gegeven regels en is toegewezen aan de locatie van een vast luchtverkeersstation;
11. 'sector': een deel van een luchtverkeersleidingsgebied en/of van een vluchtinformatiegebied/hoger vluchtinformatiegebied;
12. 'opleiding': het geheel van theoretische cursussen, praktijkoefeningen, inclusief simulatie, en opleidingen op de werkplek die vereist zijn voor het verkrijgen en in stand houden van de vereiste bekwaamheden voor het verlenen van veilige luchtverkeersleidingsdiensten van hoge kwaliteit; de opleiding omvat:
  - (a) een initiële opleiding, die bestaat uit een basisopleiding en een opleiding voor een bevoegdverklaring en die leidt tot de toekenning van een vergunning leerling-luchtverkeersleider,
  - (b) opleiding voor een luchtverkeersleidingsdienst, met inbegrip van een overgangsopleiding, gevolgd door een opleiding op de werkplek, en leidt tot de toekenning van een vergunning luchtverkeersleider,
  - (c) voortgezette opleiding, om de geldigheid van de aantekeningen op de vergunning te handhaven,
  - (d) opleiding van instructeurs voor het geven van opleiding op de werkplek, die leidt tot het verkrijgen van de aantekening betreffende de instructiebevoegdheid,
  - (e) opleiding van vergunninghouders die gerechtigd zijn op te treden als examinatoren en/of beoordelaars van bekwaamheid in overeenstemming met artikel 23;
13. 'opleidingsorganisatie': een organisatie die door de bevoegde instantie is gecertificeerd voor het aanbieden van een of meer opleidingstypes;
14. 'vakbekwaamhedenprogramma voor een luchtverkeersleidingsdienst': een erkend programma waarin de methode is omschreven waarmee de eenheid de bekwaamheid van haar houders van een vergunning op peil houdt;
15. 'opleidingsplan voor luchtverkeersleidingsdiensten': een goedgekeurd plan waarin de processen, de doelstellingen en het tijdschema uiteengezet worden die nodig zijn om de procedures voor de dienst onder toezicht van een instructeur die een opleiding op de werkplek verzorgt op het lokale gebied te kunnen toepassen.

Artikel 4

Bevoegde autoriteit

Voor de uitvoering van deze verordening is de bevoegde autoriteit de autoriteit die door elke lidstaat is aangewezen of opgericht als de nationale toezichhoudende instantie voor het vervullen van de taken die door deze verordening aan een dergelijke autoriteit zijn toegekend, met uitzondering van de certificering van opleidingsorganisaties zoals beschreven in artikel 26, in welk geval onder de bevoegde autoriteit wordt verstaan:

- (a) de autoriteit die is aangewezen of opgericht door de lidstaat waar de voornaamste werkplek van de aanvrager zich bevindt;
- (b) het Agentschap als de voornaamste werkplek van de aanvrager zich buiten het grondgebied van de lidstaten bevindt.

HOOFDSTUK II

BEGINSELEN VAN DE VERGUNNING

Artikel 5

Aanvraag en afgifte van vergunningen, bevoegdverklaringen, aantekeningen en medische certificaten

1. Een aanvraag voor de afgifte, hernieuwde validering en vernieuwing van vergunningen en daaraan gekoppelde bevoegdverklaringen, aantekeningen en medische certificaten dient te worden ingediend bij de bevoegde autoriteit in een vorm en op een wijze die door deze autoriteit is bepaald.
2. De aanvraag moet vergezeld gaan van bewijs dat de aanvrager bevoegd is op te treden als luchtverkeersleider of als leerling-luchtverkeersleider in overeenstemming met de vereisten die zijn vastgelegd in deze verordening.
Het bewijs om zijn/haar bevoegdheid aan te tonen, moet betrekking hebben op kennis, ervaring, vaardigheden en taalvaardigheid.
3. De vergunning of het certificaat moet alle relevante informatie met betrekking tot de door het document verleende rechten bevatten.
4. De vergunning en het certificaat blijven eigendom van degene aan wie zij zijn afgegeven en worden door de betrokkene ondertekend.
5. In overeenstemming met artikel 21, lid 2:
  - (a) kunnen de vergunningen, bevoegdverklaringen of aantekeningen worden geschorst wanneer er twijfel bestaat aan de bekwaamheid van de luchtverkeersleider of in geval van wangedrag;
  - (b) kan de vergunning worden ingetrokken in geval van grove nalatigheid of misbruik.

Artikel 6

Uitoefening van de rechten van vergunningen

De uitoefening van de rechten die door een vergunning worden verleend is afhankelijk van de geldigheid van de bevoegdverklaringen, de aantekeningen en het medische certificaat.

HOOFDSTUK III

VERGUNNINGEN, BEVOEGDVERKLARINGEN EN AANTEKENINGEN

Artikel 7

Vergunning van leerling-luchtverkeersleider

1. De vergunning van leerling-luchtverkeersleider machtigt de houder luchtverkeersleidingsdiensten te verlenen onder toezicht van een instructeur voor opleiding op de werkplek in overeenstemming met de bevoegdverklaring(en) en de aantekening(en) bij de bevoegdverklaring(en) die deel uitmaken van de vergunning.
2. Aanvragers van een vergunning van leerling-luchtverkeersleider moeten:
  - (a) ten minste 18 jaar oud zijn;

- (b) houder zijn van ten minste een diploma dat toegang geeft tot de universiteit of een gelijkwaardig diploma, of een ander diploma voor middelbaar onderwijs dat de aanvrager een redelijke kans geeft de opleiding tot luchtverkeersleider met goed gevolg te doorlopen;
  - (c) met succes een initiële opleiding met betrekking tot de bevoegdverklaring, en indien van toepassing de aantekening in kwestie, zoals vermeld in deel A van bijlage II, hebben afgerond;
  - (d) in het bezit zijn van een geldig medisch certificaat; en
  - (e) blijk hebben gegeven van een passend niveau van taalvaardigheid overeenkomstig de in artikel 12 vermelde eisen.
3. De vergunning bevat de aantekening(en) betreffende de taalvaardigheid en ten minste één bevoegdverklaring en, indien van toepassing, één aantekening bij de bevoegdverklaring.

Artikel 8

Vergunning van luchtverkeersleider

1. Houders van een vergunning van luchtverkeersleider zijn gemachtigd luchtverkeersleidingsdiensten te verlenen in overeenstemming met de bevoegdverklaringen en aantekeningen in hun vergunning.
2. De rechten van een vergunning van luchtverkeersleider omvatten de rechten van een vergunning van leerling-luchtverkeersleider zoals die zijn gedefinieerd in artikel 7, lid 1.
3. Aanvragers van een vergunning van luchtverkeersleider moeten

MOGELIJKHEID A

(punt a) is beperkt tot een enkele zin met daarin een duidelijke leeftijdsgrens op basis van de relevante ICAO-eis, zonder de mogelijkheid om daarvan af te wijken)

- (a) ten minste 21 jaar oud zijn;

MOGELIJKHEID B

(punt a) bevat een mogelijkheid om af te wijken van de minimumleeftijd, die is overgenomen uit de richtlijn)

- (a) ten minste 21 jaar oud zijn. *De lidstaten kunnen in naar behoren gerechtvaardigde gevallen evenwel een lagere leeftijdsgrens voorschrijven;*
  - (b) houder zijn van een vergunning van leerling-luchtverkeersleider;
  - (c) een erkend opleidingsplan voor luchtverkeersleidingsdiensten hebben voltooid en geslaagd zijn voor de vereiste examens of beoordelingen overeenkomstig de in deel B van bijlage II vermelde eisen;
  - (d) in het bezit zijn van een geldig medisch certificaat; en
  - (e) blijk hebben gegeven van een passend niveau van taalvaardigheid overeenkomstig de in artikel 12 vermelde eisen.
4. De vergunning wordt geldig gemaakt door de opneming van één of meer bevoegdverklaringen en de relevante aantekeningen bij de bevoegdverklaringen, de luchtverkeersdienst en de taalvaardigheid waarvoor de opleiding met succes is afgerond.

Artikel 9

Bevoegdverklaringen luchtverkeersleiders

1. Vergunningen bevatten ten minste één van de volgende bevoegdverklaringen die het type diensten aangeven dat door de vergunninghouder mag worden verleend:
  - (a) de bevoegdverklaring plaatselijke verkeersleiding visueel (Aerodrome Control Visual, ADV) geeft aan dat de houder van een vergunning bevoegd is een luchtverkeersleidingsdienst te verlenen ten behoeve van het luchtvaartterreinverkeer op een luchtvaartterrein dat niet over gepubliceerde procedures voor nadering of vertrek op instrumenten beschikt;
  - (b) de bevoegdverklaring plaatselijke verkeersleiding op instrumenten (Aerodrome Control Instrument, ADI) geeft aan dat de houder van een vergunning bevoegd is een luchtverkeersleidingsdienst te verlenen ten behoeve van het luchtvaartterreinverkeer op een luchtvaartterrein dat over gepubliceerde procedures voor nadering of vertrek op instrumenten beschikt, en moet ten minste voorzien zijn van een van de aantekeningen als omschreven in artikel 10, lid 1;
  - (c) de bevoegdverklaring naderingsverkeersleiding procedureel (Approach Control Procedural, APP) geeft aan dat de houder van een vergunning bevoegd is een luchtverkeersleidingsdienst te verlenen ten behoeve van aankomende, vertrekkende of doorvliegende vliegtuigen zonder hulp van surveillanceapparatuur;
  - (d) de bevoegdverklaring naderingsverkeersleiding surveillance (Approach Control Surveillance, APS) geeft aan dat de houder van een vergunning bevoegd is een luchtverkeersleidingsdienst te verlenen ten behoeve van aankomende, vertrekkende of doorvliegende vliegtuigen met behulp van surveillanceapparatuur, en moet ten minste voorzien zijn van een van de aantekeningen als omschreven in artikel 10, lid 2;
  - (e) de bevoegdverklaring algemene verkeersleiding procedureel (Area Control Procedural, ACP) geeft aan dat de houder van een vergunning bevoegd is om ten behoeve van vliegtuigen een luchtverkeersleidingsdienst te verlenen zonder surveillanceapparatuur;
  - (f) de bevoegdverklaring algemene verkeersleiding surveillance (Area Control Surveillance, ACS) geeft aan dat de houder van een vergunning bevoegd is om ten behoeve van vliegtuigen een luchtverkeersleidingsdienst te verlenen met behulp van surveillanceapparatuur, en moet ten minste voorzien zijn van een van de aantekeningen als omschreven in artikel 10, lid 3.
2. Een houder van een bevoegdverklaring die gedurende een periode van vier opeenvolgende jaren de aan die bevoegdverklaring gekoppelde rechten niet heeft uitgeoefend, mag pas beginnen aan een opleiding voor een luchtverkeersdienst met betrekking tot die bevoegdverklaring nadat op afdoende wijze is vastgesteld dat hij/zij nog voldoet aan de voorwaarden voor die bevoegdverklaring en nadat hij/zij heeft voldaan aan de eventueel uit de beoordeling voortgekomen opleidingsvereisten.

Artikel 10

Aantekeningen bij de bevoegdverklaring

1. De bevoegdverklaring plaatselijke verkeersleiding op instrumenten (Aerodrome Control Instrument, ADI) bevat ten minste een van de volgende aantekeningen:
  - (a) de aantekening verkeerstorenleiding (Tower Control, TWR), die aangeeft dat de houder bevoegd is luchtverkeersleidingsdiensten te verlenen wanneer de plaatselijke luchtverkeersleiding vanuit één operationele positie wordt verzorgd;
  - (b) de aantekening verkeersleiding aan grondverkeer (Ground Movement Control, GMC), die aangeeft dat de houder van de vergunning bevoegd is de verkeersleiding aan grondverkeer te verzorgen;
  - (c) de aantekening verkeersleiding met behulp van grondsurveillanceapparatuur (Ground Movement Surveillance, GMS), verleend naast de aantekening verkeersleiding aan grondverkeer of de aantekening verkeerstorenleiding, die aangeeft dat de houder bevoegd is verkeersleiding aan grondverkeer te verzorgen met behulp van grondsurveillancesystemen;
  - (d) de aantekening luchtverkeersleiding (Air Control, AIR), die aangeeft dat de houder van de vergunning bevoegd is de luchtverkeersleiding te verzorgen;
  - (e) de aantekening plaatselijke verkeersleiding radar (Aerodrome Radar Control, RAD), verleend naast de aantekening luchtverkeersleiding of de aantekening verkeerstorenleiding, die aangeeft dat de houder van de vergunning bevoegd is plaatselijke luchtverkeersleiding te verzorgen met behulp van radarapparatuur.
2. De bevoegdverklaring naderingsverkeersleiding – surveillance (Approach Control Surveillance, APS) bevat ten minste een van de volgende aantekeningen:
  - (a) de aantekening radar (RAD), die aangeeft dat de houder van de vergunning bevoegd is een naderingsluchtverkeersleidingsdienst te verlenen met behulp van primaire en/of secundaire radarapparatuur;
  - (b) de aantekening precisienadering met radar (Precision Approach Radar, PAR), verleend naast de aantekening radar, die aangeeft dat de houder van de vergunning bevoegd is om ten behoeve van vliegtuigen in het laatste stadium van de nadering van de landingsbaan vanaf de grond gecontroleerde precisienaderingen te verzorgen met behulp van precisienaderingsapparatuur;
  - (c) de aantekening nadering met surveillanceradar (Surveillance Radar Approach, SRA), verleend naast de aantekening radar, die aangeeft dat de houder bevoegd is om ten behoeve van vliegtuigen in het laatste stadium van de nadering van de landingsbaan vanaf de grond gecontroleerde niet-precisienaderingen te verzorgen met behulp van surveillanceapparatuur;
  - (d) de aantekening automatisch afhankelijke surveillance (Automatic Dependent Surveillance, ADS), die aangeeft dat de houder bevoegd is een naderingsluchtverkeersleidingsdienst te verlenen met behulp van automatisch afhankelijke surveillance;
  - (e) de aantekening naderingsluchtverkeersleiding (Terminal Control, TCL), verleend naast de aantekening radar of de aantekening automatisch afhankelijke surveillance, die aangeeft dat de houder bevoegd is om ten behoeve van vliegtuigen die in een bepaald

naderingsluchtverkeersleidingsgebied en/of aangrenzende sectoren opereren luchtverkeersleidingsdiensten te verlenen met behulp van surveillanceapparatuur.

3. De bevoegdverklaring algemene verkeersleiding – surveillance (Area Control Surveillance, ACS) bevat ten minste een van de volgende aantekeningen:
  - (a) de aantekening radar (RAD), die aangeeft dat de houder bevoegd is een algemene luchtverkeersleiding te verlenen met behulp van radarapparatuur;
  - (b) de aantekening automatisch afhankelijke surveillance (Automatic Dependent Surveillance, ADS), die aangeeft dat de houder bevoegd is een algemene luchtverkeersleiding te verlenen met behulp van automatisch afhankelijke surveillance;
  - (c) de aantekening naderingsluchtverkeersleiding (Terminal Control, TCL), verleend naast de aantekening radar of de aantekening automatisch afhankelijke surveillance, die aangeeft dat de houder bevoegd is om ten behoeve van vliegtuigen die in een bepaald naderingsluchtverkeersleidingsgebied en/of aangrenzende sectoren opereren luchtverkeersleidingsdiensten te verlenen met behulp van surveillanceapparatuur;
  - (d) de aantekening oceaانverkeersleiding (Oceanic Control, OCN), die aangeeft dat de houder bevoegd is om ten behoeve van vliegtuigen die in een oceaانluchtverkeersleidingsgebied opereren luchtverkeersleidingsdiensten te verlenen.
4. Een houder van een aantekening bij een bevoegdverklaring die gedurende een periode van vier opeenvolgende jaren de aan die aantekening gekoppelde rechten niet heeft uitgeoefend, mag pas beginnen aan een opleiding voor een luchtverkeersdienst met betrekking tot die aantekening nadat op afdoende wijze is vastgesteld dat hij/zij nog voldoet aan de voorwaarden voor die aantekening bij de bevoegdverklaring en nadat hij/zij heeft voldaan aan de eventueel uit de beoordeling voortgekomen opleidingsvereisten.

Artikel 11

Aantekeningen betreffende de luchtverkeersleidingseenheid

1. De aantekening betreffende de luchtverkeersleidingsdienst geeft aan dat de houder van de vergunning bevoegd is om luchtverkeersleidingsdiensten te verlenen voor een bepaalde sector, groep van sectoren of werkplek, onder de verantwoordelijkheid van een luchtverkeersleidingsdienst.
2. Aantekeningen betreffende de luchtverkeersleidingsdienst zijn geldig voor een eerste periode van 12 maanden.
3. De geldigheid van dergelijke aantekeningen wordt verlengd met een nieuwe periode van 12 maanden als de verlener van luchtvaartnavigatiediensten aan de bevoegde autoriteit aantoonst dat:
  - (a) de aanvrager gespreid over de voorbije twaalf maanden de aan de vergunning verbonden rechten gedurende een minimum aantal uren, zoals aangegeven in het goedgekeurde vakbekwaamhedenprogramma voor de luchtverkeersleidingsdienst, heeft uitgeoefend.

Ten behoeve hiervan moeten de operationele eenheden van de verleners van luchtvaartnavigatiediensten voor elke vergunninghouder die werkzaam is bij de eenheid de effectief gewerkte uren in de sectoren, in de groepen sectoren of op de werkplekken bijhouden en deze gegevens op verzoek verstrekken aan de bevoegde autoriteiten en de vergunninghouder;

- (b) de bevoegdheid van de aanvrager is beoordeeld overeenkomstig deel C van bijlage II; en
  - (c) de aanvrager in het bezit is van een geldig medisch certificaat.
4. Het minimum aantal werkuren, exclusief instructietaken, dat vereist is voor het behoud van de geldigheid van de aantekening betreffende de luchtverkeersleidingsdienst kan voor instructeurs voor opleiding op de werkplek worden verlaagd naar rato van de tijd die zij besteden aan de opleiding van leerlingen op de werkplekken waarvoor de verlenging wordt aangevraagd, zoals is aangegeven in het goedgekeurde vakbekwaamhedenprogramma van de luchtverkeersleidingsdienst.
5. Wanneer een aantekening betreffende de luchtverkeersleidingsdienst niet langer geldig is, moet met succes een opleidingsplan voor de luchtverkeersleidingsdienst zijn doorlopen om de aantekening opnieuw te valideren.

Artikel 12

Aantekening betreffende de taalvaardigheid

1. Luchtverkeersleiders en leerling-luchtverkeersleiders mogen de rechten van hun vergunning alleen uitoefenen als zij beschikken over een aantekening voor de Engelse taal.
2. De lidstaten kunnen eisen inzake kennis van de plaatselijke taal stellen wanneer dit noodzakelijk wordt geacht voor de veiligheid.
Dergelijke vereisten mogen niet discriminerend zijn, en moeten evenredig en transparant zijn en onverwijld aan het Agentschap worden gemeld.
3. Voor de toepassing van de leden 1 en 2 moet de aanvrager van een aantekening betreffende de taalvaardigheid aantonen dat hij of zij beschikt over taalvaardigheid op operationeel niveau (niveau 4), zowel op het gebied van jargon als op dat van algemeen taalgebruik.

Hiervoor moet de aanvrager:

- (a) doeltreffend communiceren in situaties waarbij alleen de stem hoorbaar is (telefoon/radiotelefoon) of in gesprekken met een aanwezige gesprekspartner;
- (b) accuraat en duidelijk communiceren over gewone, concrete en werkgerelateerde onderwerpen;
- (c) passende communicatiestrategieën gebruiken om boodschappen uit te wisselen en om misverstanden in het algemeen en in de werksituatie te herkennen en op te lossen;
- (d) met goed gevolg en relatief gemakkelijk de taalproblemen oplossen bij complicaties of onverwachte gebeurtenissen in het kader van een gewone werksituatie of een communicatieve taak waarmee zij vertrouwd zijn; en

- (e) taalvarianten of accenten gebruiken die verstaanbaar zijn voor de luchtvaartgemeenschap.
4. Het niveau van taalvaardigheid wordt bepaald in overeenstemming met de in bijlage III beschreven beoordelingsschaal.
5. Onverminderd lid 3 mag de verlener van luchtvaartnavigatiediensten voor de toepassing van de leden 1 en 2 een hoger niveau (niveau 5) van de beoordelingsschaal voor taalvaardigheid in bijlage III eisen, indien de operationele omstandigheden van de betrokken bevoegdverklaring of aantekening om dwingende veiligheidsredenen een hoger niveau rechtvaardigen. Deze eis mag niet discriminerend zijn, en moet proportioneel en transparant zijn en objectief worden gerechtvaardigd door de verlener van luchtvaartnavigatiediensten die het hogere taalvaardigheidsniveau wil toepassen en worden goedgekeurd door de bevoegde autoriteit.
6. De taalkennis van de aanvrager wordt met vaste tussenpozen formeel getoetst. Behalve bij aanvragers met een aangetoonde taalkennis op uitstekend niveau (niveau 6) is de aantekening betreffende de taalvaardigheid in overeenstemming met bijlage III geldig voor een verlengbare periode van:
- (a) drie jaar als taalvaardigheid op operationeel niveau (niveau 4) is aangetoond in overeenstemming met bijlage III; of
- (b) zes jaar als taalvaardigheid op zeer goed niveau (niveau 5) is aangetoond in overeenstemming met bijlage III.
7. De taalvaardigheid moet worden aangetoond met een certificaat dat is afgegeven na een transparante en objectieve beoordelingsprocedure die is goedgekeurd door de bevoegde autoriteit.

Artikel 13

Aantekening betreffende de instructiebevoegdheid

1. De aantekening betreffende de instructiebevoegdheid geeft aan dat de houder van de vergunning bevoegd is om opleidingen en toezicht te verzorgen op een operationele werkplek op gebieden waarvoor een geldige bevoegdverklaring voorhanden is.
2. Aanvragers van een aantekening betreffende de instructiebevoegdheid moeten:
- (a) in het bezit zijn van een vergunning van luchtverkeersleider;
- (b) de rechten van de vergunning van luchtverkeersleider hebben uitgeoefend gedurende een onmiddellijk voorafgaande periode van ten minste een jaar, of een langere periode die door de bevoegde autoriteit is vastgesteld met betrekking tot de bevoegdverklaringen en aantekeningen waarvoor de instructie wordt gegeven; en
- (c) met succes een erkende cursus voor instructeur voor opleiding op de werkplek hebben afgerond, in de loop waarvan de vereiste kennis en pedagogische vaardigheden zijn getoetst door middel van passende examens.
3. De aantekening betreffende de instructiebevoegdheid geldt voor een vernieuwbare periode van drie jaar.

HOOFDSTUK IV

MEDISCHE CERTIFICERING

Artikel 14

Afgifte van medische certificaten

1. Medische certificaten worden afgegeven door een bevoegd medisch orgaan van de bevoegde autoriteit of door vliegmedische keuringsartsen of vliegmedische centra die door die autoriteit zijn goedgekeurd.
2. De afgifte van medische certificaten geschiedt in overeenstemming met bijlage I bij het Verdrag van Chicago inzake de internationale burgerluchtvaart en met de door Eurocontrol vastgestelde *Requirements for European Class 3 Medical Certification of Air Traffic Controllers* (eisen voor Europese klasse 3 medische certificering van luchtverkeersleiders).
3. De bevoegde autoriteiten zorgen ervoor dat doeltreffende toetsings- en beroepsprocedures worden ingevoerd, met de nodige medewerking van onafhankelijke medische adviseurs.

Artikel 15

Geldigheid van medische certificaten

1. Medische certificaten zijn geldig gedurende een periode van:
  - (a) 24 maanden tot de luchtverkeersleider de leeftijd van 40 jaar bereikt;
  - (b) 12 maanden als de luchtverkeersleider 40 jaar of ouder is.
2. Deze perioden worden berekend vanaf de datum van de medische keuring in het geval van eerste afgifte en vernieuwing en vanaf de verloopdatum van het vorige medische certificaat in het geval van hernieuwde validering.
3. Keuringen voor de hernieuwde validering van een medisch certificaat mogen maximaal 45 dagen voor de verloopdatum van het medische certificaat worden uitgevoerd.
4. Als de luchtverkeersleider niet voldoet aan lid 3, kan voor vernieuwing een keuring worden geëist.
5. Het medische certificaat kan op enig moment worden beperkt, geschorst of ingetrokken als de medische toestand van de houder dit noodzakelijk maakt.

Artikel 16

Verminderde medische geschiktheid

1. Luchtverkeersleiders moeten:
  - (a) de uitoefening van de rechten van hun vergunning staken als ze zich bewust worden van een achteruitgang in hun medische geschiktheid waardoor zij mogelijk niet langer in staat zijn de aan de vergunning verbonden rechten veilig uit te oefenen;
  - (b) aan de betreffende verlener van luchtvaartnavigatiediensten melden dat zij zich bewust worden van een achteruitgang in hun medische geschiktheid of onder de invloed zijn van psychoactieve stoffen of geneesmiddelen, waardoor zij

mogelijk niet langer in staat zijn de aan de vergunning verbonden voorrechten veilig uit te oefenen.

2. Verleners van luchtvaartnavigatiediensten moeten procedures instellen om met gevallen van verminderde medische geschiktheid om te gaan.

HOOFDSTUK V

VEREISTEN VOOR OPLEIDINGSORGANISATIES

Artikel 17

Certificering van opleidingsorganisaties

1. Aanvragen voor certificeringen van opleidingsorganisaties moeten worden ingediend bij de bevoegde autoriteit in een vorm en op een wijze die door die autoriteit is gespecificeerd.
2. Opleidingsorganisaties moeten aan de hand van bewijs aantonen dat ze over voldoende personeel en faciliteiten beschikken en actief zijn in een geschikte omgeving om de opleidingen te kunnen bieden die noodzakelijk zijn voor het verkrijgen van vergunningen van leerling-luchtverkeersleiders en luchtverkeersleiders.
3. Opleidingsorganisaties moeten door de bevoegde autoriteit gemachtigde personen toegang geven tot de betreffende locaties en hen inzage geven in de relevante dossiers, gegevens, procedures en eventuele andere materialen die relevant zijn voor de uitvoering van de taken van de bevoegde autoriteit.

Artikel 18

Beheersysteem van opleidingsorganisaties

Opleidingsorganisaties moeten:

- (a) beschikken over een doeltreffend beheersysteem en voldoende medewerkers met de juiste kwalificaties en ervaring om opleidingen te verzorgen volgens de normen die in deze verordening zijn beschreven;
- (b) een verantwoordelijke manager aanwijzen;
- (c) de noodzakelijke faciliteiten, uitrusting en accommodatie beschikbaar hebben die passen bij het aangeboden type opleiding;
- (d) bewijs verstrekken van het kwaliteitsbeheersysteem als onderdeel van het beheersysteem dat is ingesteld om toezicht te houden op de geschiktheid van de systemen en procedures die waarborgen dat de verzorgde opleidingen aan de eisen van deze verordening voldoen en op de naleving daarvan;
- (e) een registratiesysteem instellen dat toereikende opslag en betrouwbare traceerbaarheid van de relevante activiteiten garandeert;
- (f) aantonen dat er voldoende financiële middelen beschikbaar zijn om de opleiding uit te voeren volgens de in deze verordening vastgelegde normen en dat de activiteiten afdoende verzekerd zijn in overeenstemming met het karakter van de aangeboden opleiding.

Artikel 19

Vereisten met betrekking tot cursussen, initiële opleidingen en opleidingsplannen voor luchtverkeersleidingseenheden en bekwaamhedenprogramma's voor luchtverkeersleidingseenheden

1. Opleidingsorganisaties moeten de bevoegde autoriteit op de hoogte stellen van de methodologie die zij zullen gebruiken voor het vaststellen van de details met betrekking tot de inhoud, organisatie en duur van de cursussen en indien van toepassing de opleidingsplannen voor luchtverkeersleidingseenheden en bekwaamhedenprogramma's voor luchtverkeersleidingseenheden.
2. Hieronder valt ook de manier waarop examens of beoordelingen worden georganiseerd. Voor examens die betrekking hebben op de initiële opleiding, waaronder simulatietraining, moeten de kwalificaties van de examinatoren en beoordelaars in detail worden beschreven.

HOOFDSTUK VI

VEREISTEN VOOR BEVOEGDE AUTORITEITEN

Artikel 20

Onafhankelijkheid van de bevoegde autoriteit

1. De bevoegde autoriteiten moeten onafhankelijk zijn van verleners van luchtvaartnavigatiediensten en opleidingsorganisaties. Deze onafhankelijkheid moet worden bereikt door middel van afdoende scheiding, ten minste op functioneel niveau, tussen de bevoegde autoriteiten en dergelijke dienstverleners. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de bevoegde autoriteiten hun bevoegdheden onpartijdig en transparant uitoefenen.
2. De lidstaten moeten het Agentschap op de hoogte stellen van de namen en adressen van de bevoegde autoriteiten en van alle wijzigingen daarin.

Artikel 21

Taken van de bevoegde autoriteiten

1. Om het bekwaamheidsniveau te garanderen dat onmisbaar is voor luchtverkeersleiders om hun werk volgens hoge veiligheidsnormen te kunnen uitvoeren, houden de bevoegde autoriteiten toezicht op de opleiding.
2. De bevoegde autoriteiten hebben de volgende taken:
  - (a) het afgeven en intrekken van vergunningen, bevoegdverklaringen en aantekeningen waarvoor de relevante opleiding en beoordeling zijn doorlopen in de regio waarvoor de bevoegde autoriteit verantwoordelijk is;
  - (b) de hernieuwde validering, vernieuwing en schorsing van bevoegdverklaringen en aantekeningen waarvan de rechten worden uitgeoefend binnen de verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteit;
  - (c) de certificering van opleidingsorganisaties;
  - (d) de goedkeuring van cursussen, opleidingsplannen voor luchtverkeersleidingseenheden en bekwaamhedenprogramma's voor luchtverkeersleidingseenheden;

- (e) de goedkeuring van examinatoren en bekwaamheidsbeoordelaars;
- (f) het toezicht op en de controle van opleidingssystemen;
- (g) de instelling van passende beroep- en meldingsmechanismen;
- (h) het verlenen van toestemming voor het opleggen van een hoger niveau van taalvaardigheid (niveau 5) in overeenstemming met artikel 12, lid 5.

Artikel 22

Afgeven en bijhouden van vergunningen, bevoegdverklaringen, aantekeningen en certificaten

1. De bevoegde autoriteit stelt procedures in voor het aanvragen en afgeven, vernieuwen en opnieuw valideren van vergunningen en daarbij behorende bevoegdverklaringen, aantekeningen en medische certificaten.
2. Na ontvangst van een aanvraag controleert de bevoegde autoriteit of de aanvrager aan de eisen van deze verordening voldoet.
3. Wanneer is vastgesteld dat de aanvrager aan de eisen van deze verordening voldoet, zal de bevoegde autoriteit de betreffende vergunning, de daarbij behorende bevoegdverklaring of aantekening of het medische certificaat afgeven, vernieuwen of opnieuw valideren.
4. De vergunning die door de bevoegde autoriteit wordt afgegeven, bevat de in bijlage I genoemde punten.
5. Als een vergunning in een andere taal dan het Engels wordt afgegeven, moet deze worden voorzien van een Engelse vertaling van de in bijlage I genoemde punten.

Artikel 23

Beoordeling van bekwaamheid

1. De bevoegde autoriteiten keuren de vergunninghouders goed die gemachtigd zijn om op te treden als examinatoren of beoordelaars van bekwaamheid voor opleidingen voor luchtverkeersleidingseenheden of voortgezette opleidingen.
2. De goedkeuring blijft gedurende een periode van drie jaar geldig.

Artikel 24

Bijhouden van gegevens

De bevoegde autoriteiten moeten ervoor zorgen dat er een databank wordt bijgehouden met daarin de bevoegdheden van alle vergunninghouders die onder hun verantwoordelijkheid vallen en de geldigheidsdata van hun aantekeningen.

Artikel 25

Uitwisseling van informatie

De bevoegde autoriteiten moeten de benodigde informatie uitwisselen en elkaar helpen om te waarborgen dat deze verordening doeltreffend wordt toegepast, in het bijzonder in gevallen die betrekking hebben op het vrije verkeer van luchtverkeersleiders binnen de Europese Unie.

Artikel 26

Certificeringsprocedure voor opleidingsorganisaties

1. De bevoegde autoriteiten stellen procedures in voor het aanvragen, afgeven en in stand houden van de geldigheid van de certificaten van opleidingsorganisaties.
2. De bevoegde autoriteiten geven certificaten af als de aanvragende opleidingsorganisatie voldoet aan de vereisten die zijn beschreven in hoofdstuk V.
3. Het certificaat kan worden afgegeven voor elk type opleiding of in combinatie met andere luchtvaartnavigatiediensten, waarbij het type opleiding en het type luchtvaartnavigatiedienst worden gecertificeerd als dienstenpakket.
4. Het certificaat moet de in bijlage IV genoemde informatie bevatten.

Artikel 27

Toezicht op activiteiten van opleidingsorganisaties en handhaving

1. De bevoegde autoriteiten zien toe op de naleving van de aan het certificaat van de opleidingsorganisatie verbonden eisen en voorwaarden.
2. De bevoegde autoriteiten voeren regelmatig een audit uit op de opleidingsorganisaties teneinde een effectieve naleving van de in deze verordening vastgestelde normen te garanderen.
3. Naast de regelmatige audit kunnen de bevoegde autoriteiten onaangekondigde inspecties organiseren om na te gaan of deze verordening daadwerkelijk ten uitvoer wordt geleegd en de daarin vervatte normen worden nageleefd.
4. Als de bevoegde autoriteit van mening is dat de houder van een certificaat voor een opleidingsorganisatie niet langer voldoet aan de vereisten of voorwaarden die aan het betreffende certificaat zijn verbonden, dient zij passende handhavingsmaatregelen te nemen, waaronder mogelijk intrekking van het certificaat.
5. In overeenstemming met deze verordening afgegeven certificaten moeten wederzijds worden erkend.

Artikel 28

Gekwalificeerde instanties

De bevoegde autoriteiten kunnen besluiten auditfuncties en inspecties geheel of gedeeltelijk te delegeren naar gekwalificeerde instanties in overeenstemming met artikel 13 van Verordening (EG) nr. 216/2008.

Artikel 29

Wederzijdse erkenning van vergunningen van luchtverkeersleiders

MOGELIJKHEID A

(in overeenstemming met mogelijkheid A in artikel 8, lid 3, onder a) is lid 1 beperkt tot een enkele zin, de verklaring van wederzijdse erkenning, die wordt aangehouden voor kopiëren en plakken. Het tweede deel van de zin wordt geschrapt met het oog op overeenstemming met de basisverordening)

1. Vergunningen en de bijbehorende bevoegdverklaringen, aantekeningen bij de bevoegdverklaring en aantekeningen betreffende de taalvaardigheid alsmede de

begeleidende medische certificaten die zijn afgegeven in overeenstemming met de bepalingen van deze verordening moeten wederzijds worden erkend.

2. Wanneer een vergunninghouder de aan een vergunning verbonden voorrechten uitoefent in een andere lidstaat dan die waar de vergunning is afgegeven, heeft de hij/zij het recht zijn/haar vergunning in te wisselen voor een in de lidstaat van uitoefening van de rechten afgegeven vergunning, zonder dat aanvullende voorwaarden worden gesteld.
3. Om de aangevraagde aantekening betreffende de luchtverkeersleidingsdienst te kunnen verlenen, verlangen de bevoegde autoriteiten van de aanvrager dat hij voldoet aan de aan die aantekening verbonden bijzondere voorwaarden, onder vermelding van de dienst, de sector of de werkplek. Bij de opstelling van het opleidingsplan voor de luchtverkeersleidingsdienst houdt de opleidingsorganisatie terdege rekening met de door de aanvrager verworven bekwaamheden en ervaring.
4. Uiterlijk zes weken na de indiening van de bewijsstukken, onder voorbehoud van de uit een eventueel beroep voortvloeiende extra termijn, verlenen de bevoegde autoriteiten hun goedkeuring aan het opleidingsplan voor de luchtverkeersleidingsdienst met de voorgestelde opleiding voor de aanvrager. Bij hun besluitvorming zorgen de bevoegde autoriteiten ervoor dat het non-discriminatie- en het evenredigheidsbeginsel in acht worden genomen.

MOGELIJKHEID B

(beperkt de wederzijdse erkenning door middel van de tweede zin van lid 1, die is gekoppeld aan mogelijkheid B in artikel 8, lid 3, onder a), die niet in overeenstemming is met de beginselen van de basisverordening en met de correcte toepassing van de in art. 14 daarvan beschreven flexibiliteitsbepalingen)

1. Vergunningen en de bijbehorende bevoegdverklaringen, aantekeningen bij de bevoegdverklaring en aantekeningen betreffende de taalvaardigheid alsmede de begeleidende medische certificaten die zijn afgegeven in overeenstemming met de bepalingen van deze verordening moeten wederzijds worden erkend.
De uitoefening van de aan de vergunning gekoppelde rechten is voor vergunninghouders die de in artikel 8, lid 3, onder a) bepaalde minimumleeftijd van 21 jaar nog niet hebben bereikt echter beperkt tot het grondgebied van de lidstaat die de vergunning heeft afgegeven.
2. Wanneer een vergunninghouder de aan een vergunning verbonden voorrechten uitoefent in een andere lidstaat dan die waar de vergunning is afgegeven, heeft de hij/zij het recht zijn/haar vergunning in te wisselen voor een in de lidstaat van uitoefening van de rechten afgegeven vergunning, zonder dat aanvullende voorwaarden worden gesteld.
3. Om de aangevraagde aantekening betreffende de luchtverkeersleidingsdienst te kunnen verlenen, verlangen de bevoegde autoriteiten van de aanvrager dat hij voldoet aan de aan die aantekening verbonden bijzondere voorwaarden, onder vermelding van de dienst, de sector of de werkplek. Bij de opstelling van het opleidingsplan voor de luchtverkeersleidingsdienst houdt de opleidingsorganisatie terdege rekening met de door de aanvrager verworven bekwaamheden en ervaring.
4. Uiterlijk zes weken na de indiening van de bewijsstukken, onder voorbehoud van de uit een eventueel beroep voortvloeiende extra termijn, verlenen de bevoegde autoriteiten hun goedkeuring aan het opleidingsplan voor de

luchtverkeersleidingsdienst met de voorgestelde opleiding voor de aanvrager. Bij hun besluitvorming zorgen de bevoegde autoriteiten ervoor dat het non-discriminatie- en het evenredigheidsbeginsel in acht worden genomen.

HOOFDSTUK VII

SLOTBEPALINGEN

Artikel 30

Naleving van de essentiële vereisten

Het Agentschap evalueert het Europese vergunningenstelsel voor luchtverkeersleiders en verdere verbeteringen die nodig zijn om een 'totaalaanpak van het luchtvaartstelsel' tot stand te brengen en te zorgen voor volledige naleving van de essentiële vereisten zoals die zijn beschreven in bijlage Vb van Verordening (EG) nr. 216/2008, met het oog op het indienen van een advies aan de Commissie, met daarin mogelijke wijzigingen van deze verordening.

Artikel 31

Overgangsregelingen

1. In afwijking van artikel 10 van deze verordening kunnen lidstaten die op basis van artikel 7, lid 4, van Richtlijn 2006/23/EG nationale aantekeningen bij de bevoegdverklaring hebben ontwikkeld de relevante bepalingen van hun nationale wetgeving zoals die gold op de datum van inwerkingtreding van deze verordening blijven toepassen.
2. In afwijking van artikel 11 van deze verordening kunnen lidstaten die op basis van artikel 10 van Richtlijn 2006/23/EG hebben bepaald dat de rechten van een aantekening betreffende de luchtverkeersleidingseenheid alleen mogen worden uitgeoefend door vergunninghouders beneden een bepaalde leeftijd de relevante bepalingen van hun nationale wetgeving zoals die gold op de datum van inwerkingtreding van deze verordening blijven toepassen.
3. Als een lidstaat gebruikmaakt van de bepalingen van de leden 1 en 2, moet hij de Commissie en het Agentschap hiervan op de hoogte stellen.
4. Vergunningen, bevoegdverklaringen, aantekeningen, medische certificaten en certificaten voor opleidingsorganisaties die zijn afgegeven in overeenstemming met de relevante bepalingen van de nationale wetgeving op basis van de bepalingen van Richtlijn 2006/23/EG voor de datum van inwerkingtreding van deze verordening, worden geacht te zijn afgegeven in overeenstemming met deze verordening.
5. Aanvragers van een vergunning, bevoegdverklaring, aantekening, medisch certificaat of certificaat voor een opleidingsorganisatie die hun aanvraag hebben ingediend voor de datum van inwerkingtreding van deze verordening en aan wie nog geen vergunning, bevoegdverklaring, aantekening, medisch certificaat of certificaat voor een opleidingsorganisatie is afgegeven, moeten aantonen dat ze voldoen aan de bepalingen van deze verordening voordat de vergunning, de bevoegdverklaring, de aantekening, het medische certificaat of het certificaat voor een opleidingsorganisatie kan worden afgegeven.
6. De bevoegde autoriteit van een lidstaat waarbij voor de datum van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag voor een certificaat is ingediend door een

opleidingsorganisatie waarvoor op grond van artikel 4 het Agentschap de bevoegde autoriteit is, moet het certificeringsproces afronden in samenwerking met het Agentschap en na afgifte van het certificaat het dossier overdragen aan het Agentschap.

7. Een bevoegde autoriteit van een lidstaat die verantwoordelijk is geweest voor het veiligheidstoezicht op opleidingsorganisaties waarvoor op grond van artikel 4 het Agentschap de bevoegde autoriteit is, moet zes maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening het toezicht op de veiligheid van deze organisaties overdragen aan het Agentschap.

Artikel 32

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, [...]

Voor de Commissie

[...]

Lid van de Commissie

BIJLAGEN

BIJLAGE I

Specificaties voor vergunningen

De door een lidstaat overeenkomstig deze verordening afgegeven vergunningen moeten in overeenstemming zijn met de volgende specificaties:

1. Gegevens
  - 1.1. De volgende gegevens moeten op de vergunning worden vermeld; met een asterisk is aangegeven voor welke punten een vertaling in het Engels moet worden gegeven:
    - (a) *naam van de staat of autoriteit die de vergunning afgeeft (vetgedrukt);
    - (b) *benaming van de vergunning (extra vet gedrukt);
    - (c) serienummer van de vergunning, in Arabische cijfers, gegeven door de autoriteit die de vergunning afgeeft;
    - (d) volledige naam van de houder (ook in Latijns schrift, indien het schrift van de nationale taal niet op het Latijnse schrift is gebaseerd);
    - (e) geboortedatum;
    - (f) nationaliteit van de houder;
    - (g) handtekening van de houder;
    - (h) *bewijs betreffende de geldigheid en de machtiging voor de houder om de met de vergunning overeenkomende voorrechten uit te oefenen, met vermelding van:
      - (i) de bevoegdverklaringen, de aantekeningen bij de bevoegdverklaringen, de aantekeningen betreffende de taalvaardigheid, de aantekeningen betreffende de instructiebevoegdheid, en de aantekeningen betreffende de luchtverkeersleidingsdienst,
      - (ii) de datum waarop zij voor het eerst zijn afgegeven,
      - (iii) de datum waarop de geldigheidsduur ervan verstrijkt;
    - (i) handtekening van de functionaris die de vergunning afgeeft en datum van afgifte;
    - (j) zegel of stempel van de autoriteit die de vergunning afgeeft.
  - 1.2. De vergunning moet vergezeld gaan van een geldig medisch certificaat.
2. Materiaal

Er moet papier van de beste kwaliteit of een ander geschikt materiaal worden gebruikt en de in punt 1 genoemde gegevens moeten daarop duidelijk zichtbaar zijn.

3.   Kleur
- 3.1.   Indien voor alle vergunningen die een lidstaat op luchtvaartgebied afgeeft, materiaal van dezelfde kleur wordt gebruikt, moet die kleur wit zijn.
- 3.2.   Indien de vergunningen die een lidstaat op luchtvaartgebied afgeeft, onderscheidende kleuren dragen, moet de kleur voor de vergunning voor luchtverkeersleiders geel zijn.

BIJLAGE II

Opleidingseisen

DEEL A

Vereisten voor de initiële opleiding tot luchtverkeersleider

Het doel van de initiële opleiding is te garanderen dat de personen die een opleiding tot luchtverkeersleider volgen ten minste voldoen aan de doelstellingen voor de basisopleiding en de opleiding met het oog op de bevoegdverklaring, als omschreven in de specificaties voor gemeenschappelijke kerninhoud voor de initiële opleiding van luchtverkeersleiders ('Specification for the ATCO Common Core Content Initial Training'), uitgave van 21 oktober 2008⁸ van Eurocontrol, zodat de luchtverkeersleiders in staat zijn het luchtverkeer veilig, snel en efficiënt te leiden.

De initiële opleiding heeft betrekking op de volgende thema's: luchtvaartwetgeving, luchtverkeersbeheer, met inbegrip van procedures voor samenwerking tussen militaire en burgerluchtvaart, meteorologie, navigatie, luchtvaartuigen en beginselen van de luchtvaart, inclusief heldere communicatie tussen luchtverkeersleiders en piloten, menselijke factoren, uitrusting en systemen, beroepsomgeving, veiligheid en veiligheidscultuur, veiligheidsbeheersystemen, ongewone en noodsituaties, systeemdefecten, talenkennis, inclusief radiotelefoniejargon.

Tijdens de opleiding met betrekking tot deze thema's worden de kandidaten voorbereid op de verschillende types luchtverkeersdiensten en krijgen de veiligheidsaspecten extra nadruk. De initiële opleiding bestaat uit theorie en praktijk, inclusief simulaties. De duur van de initiële opleiding wordt vastgesteld in de goedgekeurde opleidingsplannen. De bekwaamheden die de kandidaten tijdens deze opleiding verwerven, stellen hen in staat complexe en drukke verkeerssituaties in goede banen te leiden en vergemakkelijken de overgang naar de opleiding voor een luchtverkeersleidingseenheid.

De bekwaamheden die de kandidaten tijdens de initiële opleiding hebben verworven, worden beoordeeld aan de hand van examens of een systeem van permanente beoordeling.

DEEL B

Vereisten inzake de opleiding van luchtverkeersleiders voor een luchtverkeersleidingsdienst

In de opleidingsplannen voor luchtverkeersleidingsdiensten worden de processen en het tijdschema om de procedures voor de dienst, onder toezicht van een instructeur voor opleidingen op de werkplek, op het lokale gebied te kunnen toepassen, in detail uiteengezet. In het goedgekeurde plan moeten alle elementen van het systeem voor bekwaamheidsbeoordeling aan bod komen, zoals werkregelingen, voortgangsbeoordeling en examens, samen met de procedures voor aanmelding bij de nationale toezichthoudende instanties. De opleiding voor een luchtverkeersleidingsdienst kan bepaalde onderdelen van de initiële opleiding omvatten die specifiek zijn voor de nationale omstandigheden.

Gedurende de opleiding voor een luchtverkeersleidingsdienst moeten de luchtverkeersleiders voldoende worden opgeleid op het gebied van veiligheid, beveiliging en crisisbeheersing.

---

⁸ Uitgave 1.0, datum van uitgave: 21.10.2008, referentienr: EUROCONTROL-SPEC-0113.

De duur van de opleiding voor een luchtverkeersleidingsdienst wordt bepaald in het opleidingsplan voor de dienst. De vereiste bekwaamheden worden beoordeeld aan de hand van examens of op basis van permanente beoordeling door neutrale en objectieve examinatoren of beoordelaars. Ten behoeve hiervan voorzien de bevoegde autoriteiten in beroepsmogelijkheden om de eerlijke behandeling van de kandidaten te garanderen.

DEEL C

Vereisten inzake voortgezette opleiding voor luchtverkeersleiders

De aantekeningen betreffende de bevoegdverklaring en de aantekeningen voor een luchtverkeersleidingsdienst op de vergunning van luchtverkeersleiders blijven geldig wanneer de luchtverkeersleider een goedgekeurde voortgezette opleiding volgt. Deze opleiding heeft tot doel de bekwaamheden van de luchtverkeersleiders in stand te houden en bestaat uit herhalingscursussen, een opleiding om met noodsituaties te leren omgaan en eventueel een taalopleiding.

Gedurende de voortgezette opleiding moeten de luchtverkeersleiders voldoende worden opgeleid op het gebied van veiligheid, beveiliging en crisisbeheersing.

De voortgezette opleiding bestaat uit theorie- en praktijkcursussen en uit simulaties. De opleidingsorganisatie stelt overzichten van de vaardigheden van de eenheden op, waarin gedetailleerd is aangegeven welke processen, personeelsleden en tijdschema's nodig zijn om de voortgezette opleiding te verstrekken en om de vaardigheden aan te tonen. Deze overzichten worden minstens om de drie jaar herzien en goedgekeurd. De duur van de voortgezette opleiding wordt bepaald op basis van de functionele behoeften van de luchtverkeersleiders van de eenheid, met name met het oog op een wijziging of een geplande wijziging van de procedures of apparatuur of met het oog op de algemene veiligheidseisen. De vaardigheden van elke luchtverkeersleider worden minstens om de drie jaar beoordeeld. De dienstverlener op het vlak van luchtvaartnavigatie moet erop toezien dat houders van een vergunning ook gelijk worden behandeld wanneer de geldigheid van hun aantekeningen niet kan worden verlengd.

BIJLAGE III

Taalvaardigheidseisen

Language proficiency rating scale: expert, extended and operational levels

Level	Pronunciation Uses a dialect and/or accent intelligible to the aeronautical community.	Structure Relevant grammatical structures and sentence patterns are determined by language functions appropriate to the task.	Vocabulary	Fluency	Comprehension	Interactions
Expert 6	Pronunciation, stress, rhythm and intonation, though possibly influenced by the first language or regional variation, almost never interfere with ease of understanding.	Both basic and complex grammatical structures and sentence patterns are consistently well controlled.	Vocabulary range and accuracy are sufficient to communicate effectively on a wide variety of familiar and unfamiliar topics. Vocabulary is idiomatic, nuanced, and sensitive to register.	Able to speak at length with a natural, effortless flow. Varies speech flow for stylistic effect, e.g. to emphasise a point. Uses appropriate discourse markers and connectors spontaneously.	Comprehension is consistently accurate in nearly all contexts and includes comprehension of linguistic and cultural subtleties.	Interacts with ease in nearly all situations. Is sensitive to verbal and non-verbal cues, and responds to them appropriately.
Extended 5	Pronunciation, stress, rhythm and intonation, though influenced by the first language or regional variation, rarely interfere with ease of understanding.	Basic grammatical structures and sentence patterns are consistently well controlled. Complex structures are attempted but with errors which sometimes interfere with meaning.	Vocabulary range and accuracy are sufficient to communicate effectively on common, concrete, and work-related topics, paraphrases consistently and successfully. Vocabulary is sometimes idiomatic.	Able to speak at length with relative ease on familiar topics, but may not vary speech flow as a stylistic device. Can make use of appropriate discourse markers or connectors.	Comprehension is accurate on common, concrete, and work-related topics and mostly accurate when the speaker is confronted with a linguistic or situational complication or an unexpected turn of events. Is able to comprehend a range of speech varieties (dialect and/or accent) or registers.	Responses are immediate, appropriate, and informative. Manages the speaker/listener relationship effectively.
Operational 4	Pronunciation, stress, rhythm and intonation are influenced by the first language or regional variation but only sometimes interfere with ease of understanding.	Basic grammatical structures and sentence patterns are used creatively and are usually well controlled. Errors may occur, particularly in unusual or unexpected circumstances, but rarely interfere with meaning.	Vocabulary range and accuracy are usually sufficient to communicate effectively on common, concrete, and work-related topics. Can often paraphrase successfully when lacking vocabulary in unusual or unexpected circumstances.	Produces stretches of language at an appropriate tempo. There may be occasional loss of fluency on transition from rehearsed or formulaic speech to spontaneous interaction, but this does not prevent effective communication. Can make limited use of discourse markers or connectors. Fillers are not distracting.	Comprehension is mostly accurate on common, concrete, and work-related topics when the accent or variety used is sufficiently intelligible for an international community of users. When the speaker is confronted with a linguistic or situational complication or an unexpected turn of events, comprehension may be slower or require clarification strategies.	Responses are usually immediate, appropriate, and informative. Initiates and maintains exchanges even when dealing with an unexpected turn of events. Deals adequately with apparent misunderstandings by checking, confirming, or clarifying.

Language proficiency rating scale pre-operational, elementary and pre-elementary levels.

Level	Pronunciation Uses a dialect and/or accent intelligible to the aeronautical community.	Structure Relevant grammatical structures and sentence patterns are determined by language functions appropriate to the task.	Vocabulary	Fluency	Comprehension	Interactions
Pre-operational 3	Pronunciation, stress, rhythm and intonation are influenced by the first language or regional variation and frequently interfere with ease of understanding.	Basic grammatical structures and sentence patterns associated with predictable situations are not always well controlled. Errors frequently interfere with meaning.	Vocabulary range and accuracy are often sufficient to communicate on common, concrete, or work-related topics but range is limited and the word choice often inappropriate. Is often unable to paraphrase successfully when lacking vocabulary.	Produces stretches of language, but phrasing and pausing are often inappropriate. Hesitations or slowness in language processing may prevent effective communication. Fillers are sometimes distracting.	Comprehension is often accurate on common, concrete, and work-related topics when the accent or variety used is sufficiently intelligible for an international community of users. May fail to understand a linguistic or situational complication or an unexpected turn of events.	Responses are sometimes immediate, appropriate, and informative. Can initiate and maintain exchanges with reasonable ease on familiar topics and in predictable situations. Generally inadequate when dealing with an unexpected turn of events.
Elementary 2	Pronunciation, stress, rhythm and intonation are heavily influenced by the first language or regional variation and usually interfere with ease of understanding.	Shows only limited control of a few simple memorised grammatical structures and sentence patterns.	Limited vocabulary range consisting only of isolated words and memorised phrases.	Can produce very short, isolated, memorised utterances with frequent pausing and a distracting use of fillers to search for expressions and to articulate less familiar words.	Comprehension is limited to isolated, memorised phrases when they are carefully and slowly articulated.	Response time is slow, and often inappropriate. Interaction is limited to simple routine exchanges.
Pre-elementary 1	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.

BIJLAGE IV

Specificaties voor de certificaten van opleidingsorganisaties

Op certificaten van opleidingsorganisaties die in overeenstemming met deze verordening door een bevoegde autoriteit zijn afgegeven, moeten de volgende gegevens worden vermeld:

- (a) de bevoegde autoriteit die het certificaat afgeeft;
- (b) de aanvrager (naam en adres);
- (c) het type opleiding en/of de geleverde diensten waarvoor het certificaat geldt, voor zover van toepassing;
- (d) een verklaring dat de aanvrager voldoet aan de in hoofdstuk V gedefinieerde vereisten;
- (e) de datum van afgifte en de periode van geldigheid van het certificaat.

BIJLAGE V
CORRELATIETABEL

Richtlijn	Ontwerpverordening	Onderwerp
	Overwegingen	
	HOOFDSTUK I	BASISBEGINSELEN
Artikel 1, lid 1	Artikel 1	Doelstelling
	Artikel 2, lid 1 (nieuw)	Materie en toepassingsgebied
Artikel 1, lid 2	Artikel 2, lid 2	
Artikel 1, lid 3	Artikel 2, lid 3	
	Artikel 2, lid 4 (nieuw)	
Artikel 4, lid 1	Artikel 2, lid 5	
Artikel 2	Artikel 3	Definities
Artikel 3, lid 1	Artikel 4	Bevoegde autoriteit
Artikel 13, lid 3		
	HOOFDSTUK II	BEGINSELEN VOOR VERGUNNING
	Artikel 5, lid 1 (nieuw)	Aanvraag en toekenning van vergunningen, bevoegdverklaringen, aantekeningen en medische certificaten
Artikel 4, lid 2	Artikel 5, lid 2	
	Artikel 5, lid 3 (nieuw)	
Artikel 4, lid 3	Artikel 5, lid 4	
	Artikel 6 (nieuw)	Uitoefening van de rechten van de vergunningen
	HOOFDSTUK III	VERGUNNINGEN, BEVOEGDVERKLARINGEN EN AANTEKENINGEN
Artikel 4, lid 5	Artikel 7, lid 1	Vergunning leerling-

		luchtverkeersleider
Artikel 5, lid 1, onder a)	Artikel 7, lid 2, onder a) Artikel 7, lid 2, onder b)	
Artikel 5, lid 1, onder b)	Artikel 7, lid 2, onder c)	
Artikel 5, lid 1, onder c)	Artikel 7, lid 2, onder d)	
Artikel 5, lid 1, onder d)	Artikel 7, lid 2, onder e)	
Artikel 5, lid 1, laatste zin	Artikel 7, lid 3	
	Artikel 8, lid 1 (nieuw)	Vergunning luchtverkeersleider
	Artikel 8, lid 2 (nieuw)	
Artikel 5, lid 2, onder a)	Artikel 8, lid 3, onder a)	
Artikel 5, lid 2, onder b)	Artikel 8, lid 3, onder b) en c)	
Artikel 5, lid 2, onder c)	Artikel 8, lid 3, onder d)	
Artikel 5, lid 2, onder d)	Artikel 8, lid 3, onder e)	
Artikel 5, lid 2, laatste zin	Artikel 8, lid 4	
Artikel 6	Artikel 9, lid 1	Bevoegdverklaringen luchtverkeersleider
Artikel 11, lid 3	Artikel 9, lid 2	
Artikel 7, lid 1	Artikel 10, lid 1	Aantekeningen bij de bevoegdverklaring
Artikel 7, lid 2	Artikel 10, lid 2	
Artikel 7, lid 3	Artikel 10, lid 3	
Artikel 7, lid 4	geschrapt, zie art. 31	
Artikel 11, lid 3	Artikel 10, lid 4	
Artikel 10 Artikel 10, tweede zin	Artikel 11, lid 1 geschrapt, zie art. 31	Aantekeningen betreffende de luchtverkeersleidingseenheid
Artikel 11, lid 1	Artikel 11, lid 2	
Artikel 11, lid 1, onder a) Artikel 14, lid 3, tweede	Artikel 11, lid 3, onder a) Artikel 11, lid 3, onder a),	

zin	tweede zin	
Artikel 11, lid 1, onder b)	Artikel 11, lid 3, onder b)	
Artikel 11, lid 1, onder c)	Artikel 11, lid 3, onder c)	
Artikel 11, lid 1, laatste zin	Artikel 11, lid 4	
Artikel 11, lid 2	Artikel 11, lid 5	
Artikel 8, lid 1	Artikel 12, lid 1	Aantekening betreffende de taalvaardigheid
Artikel 8, lid 2	Artikel 12, lid 2	
Artikel 8, lid 3	Artikel 12, lid 3	
Bijlage III	Artikel 12, lid 3, onder a)-e)	
Artikel 8, lid 1, laatste zin	Artikel 12, lid 4	
Artikel 8, lid 4	Artikel 12, lid 5	
Artikel 11, lid 4	Artikel 12, lid 6	
Artikel 11, lid 5	Artikel 12, lid 7	
Artikel 9	Artikel 13, lid 1	Aantekening betreffende de instructiebevoegdheid
Artikel 5, lid 3	Artikel 13, lid 2	
Artikel 11, lid 5	Artikel 13, lid 3	
	HOOFDSTUK IV	MEDISCHE CERTIFICERING
Artikel 12, lid 1	Artikel 14, lid 1	Afgifte van medische certificaten
Artikel 12, lid 2	Artikel 14, lid 2	
Artikel 12, lid 4	Artikel 14, lid 3	
Artikel 12, lid 3, eerste zin	Artikel 15, lid 1	Geldigheid van medische certificaten
	Artikel 15, lid 2 (nieuw)	
	Artikel 15, lid 3 (nieuw)	
	Artikel 15, lid 4 (nieuw)	

Artikel 12, lid 3, laatste zin	Artikel 14, lid 5	
	Artikel 16, lid 1, onder a) (nieuw)	Verminderde medische geschiktheid
Artikel 12, lid 5	Artikel 16, lid 1, onder b) Artikel 16, lid 2	
	HOOFDSTUK V	VEREISTEN VOOR OPLEIDINGSORGANISATIES
Artikel 13, lid 1 en 2	geschrapt	
Artikel 13, lid 3	Artikel 17, lid 1	Certificering van opleidingsorganisaties
Bijlage IV, punt 1	Artikel 17, lid 2	
	Artikel 17, lid 3 (nieuw)	
Bijlage IV, punt 1, onder a)	Artikel 18, onder a)	Beheersystemen voor opleidingsorganisaties
	Artikel 18, onder b) (nieuw)	
Bijlage IV, punt 1, onder b)	Artikel 18, onder c)	
Bijlage IV, punt 1, onder d)	Artikel 18, onder d)	
	Artikel 18, onder e) (nieuw)	
Bijlage IV, punt 1, onder e)	Artikel 18, onder f)	
Bijlage IV, punt 1, onder c)	Artikel 19, lid 1 Artikel 19, lid 2	Vereisten met betrekking tot cursussen, initiële opleidingen en opleidingsplannen voor de luchtverkeersleidingseenheid en overzichten van de vaardigheden van de eenheden
	HOOFDSTUK VI	VEREISTEN VOOR BEVOEGDE AUTORITEITEN
Artikel 3, lid 2	Artikel 20, lid 1	Onafhankelijkheid van de bevoegde autoriteit
Artikel 3, lid 3	Artikel 20, lid 2	

Artikel 14, lid 1	Artikel 21, lid 1	Taken van de bevoegde autoriteiten
Artikel 14, lid 1, onder a)-g)	Artikel 21, lid 2, onder a)-g)	
	Artikel 22, leden 1-3 (nieuw)	Afgifte en handhaving van vergunningen, bevoegdverklaringen, aantekeningen en certificaten
Artikel 4, lid 6	Artikel 22, lid 4	
Artikel 4, lid 7	Artikel 22, lid 5	
Artikel 14, lid 4	Artikel 23, leden 1-2	Bekwaamheidsbeoordeling
Artikel 14, lid 3	Artikel 24	Bijhouden gegevens
Artikel 14, lid 2	Artikel 25	Uitwisseling van informatie
	Artikel 26, lid 1 (nieuw)	Certificering van opleidingsorganisatie
Artikel 13, lid 3, tweede alinea	Artikel 26, leden 2 en 3	
Artikel 13, lid 4	Artikel 26, lid 4	
Artikel 13, lid 5, eerste zin	Artikel 27, lid 1	Toezicht op activiteiten van opleidingsorganisaties en handhaving
Artikel 14, lid 5	Artikel 27, leden 2 en 3	
Artikel 13, lid 5, tweede zin	Artikel 27, lid 4	
Artikel 13, lid 6	Artikel 27, lid 5	
Artikel 14, lid 6	Artikel 28	Gekwalificeerde instanties
Artikel 15, lid 1	Artikel 29, lid 1	Wederzijdse erkenning van vergunningen van luchtverkeersleiders
Artikel 15, lid 2	Artikel 29, lid 2	
Artikel 15, lid 3	Artikel 29, lid 3	
Artikel 15, lid 4	Artikel 29, lid 4	

	HOOFDSTUK VII	SLOTBEPALINGEN
Artikel 14, lid 7	geschrapt	
Artikel 16	geschrapt	
	Artikel 30 (nieuw)	Naleving van de essentiële vereisten
Artikel 17	geschrapt	
Artikel 18	geschrapt	
Artikel 19	Artikel 31, leden 1-7	Overgangsregelingen
Artikel 20	geschrapt	
Artikel 21	Artikel 32	Inwerkingtreding
Artikel 22	geschrapt / nieuw	
	BIJLAGEN	
BIJLAGE I	BIJLAGE I	Specificaties voor de vergunningen
BIJLAGE II DEEL A	BIJLAGE II DEEL A	Opleidingseisen Vereisten voor de initiële opleiding tot luchtverkeersleider
DEEL B + Artikel 4, lid 8	DEEL B	Vereisten inzake de opleiding van luchtverkeersleiders voor een luchtverkeersleidingsdienst
DEEL C + Artikel 4, lid 8	DEEL C	Vereisten inzake voortgezette opleiding voor luchtverkeersleiders
Bijlage III	BIJLAGE III	Taalvaardigheidseisen (alleen tabel)
Bijlage IV Punt 1 Punt 2	Bijlage IV geschrapt één punt	Specificaties voor de certificaten van opleidingsorganisaties